

***Gminny System
Profilaktyki i Opieki
nad Dzieckiem
i Rodziną
dla Gminy Tarczyn***

opracowany przez:

PPUH „BaSz”

przy współpracy

Urzędu Miejskiego w Tarczynie

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie

Tarczyn 2010

Spis treści

1.	Podstawa prawna	3
2.	Zasady ogólne systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.....	4
3.	Cele gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.....	4
4.	Diagnoza sytuacji w gminie.....	5
4.1.	Opis gminy Tarczyn	5
4.2.	Sytuacja społeczna w gminie.....	7
4.3.	Partnerzy systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną	12
4.4.	Współpraca służb i instytucji.....	15
5.	Cele strategiczne, operacyjne oraz zadania dla gminy.....	17
6.	Finansowanie działań.....	22
7.	Zakładane rezultaty realizacji Systemu.....	22
8.	Wdrożenie, monitoring i ocena realizacji Systemu	23

1. Podstawa prawna

Podstawą opracowania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną jest art. 17 pkt 13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 2 października 2009 r. (Dz. U. 2009 Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.). Artykuł ten zalicza tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną do zadań obowiązkowych gminy. Rozdział 4 powyższej ustawy reguluje sprawy opieki na dzieckiem i rodziną.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Podstawowymi formami pomocy dla rodziny mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecka z tej rodziny są:

- poradnictwo rodzinne,
- terapia rodzinna rozumiana jako działania psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnianie zadań,
- praca socjalna,
- zapewnienie dzieciom opieki i wychowania poza rodziną.

Dalsze artykuły rozdziału 4 szczegółowo opisują konkretne sytuacje i formy pomocy postępowania.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina powinna, w pierwszej kolejności, mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Ponadto powinna ona służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Obok prawnego uregulowania spraw dziecka i rodziny, uzasadnieniem budowania programu profilaktyki i opieki na dzieckiem i rodziną jest potrzeba systemowego - w skali gminy - rozwiązywania istotnych problemów społecznych, który gwarantuje koordynację, rozwój i innowacyjność oraz szybkość interwencji przy jednoczesnym zapewnieniu dobrego przepływu informacji.

2. Zasady ogólne systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Globalne zasady profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną:

1. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin
2. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną
3. Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci
4. Promowanie zdrowego stylu życia
5. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz prewencja, redukcja, likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży
6. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych

Ogólne zasady profilaktyki i opieki:

1. Podmiotowość rodziny, ochrona praw rodziny i dziecka
2. Pierwszeństwo prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie
3. Kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin
4. Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw – zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną
5. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego – priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności każdego dziecka
6. Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia
7. Preferowanie rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na subsydiarności, elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania
8. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych
9. Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, deprawacją, wykolejeniem oraz przestępczością

3. Cele gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Gminny system profilaktyki i opieki nad rodziną jest częścią „Strategii rozwiązywania problemów społecznych” w zakresie wspierania funkcji rodziny.

Zadaniem systemu jest:

- zapobieganie powstawaniu sytuacji wymagających interwencji kryzysowej,
- zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych,
- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- zapobieganie niedożywieniu dzieci,
- zapewnienie opieki nad dziećmi podczas pracy rodziców,
- rozwiązywanie sytuacji kryzysowych,
- udzielanie pomocy w przewyciężaniu uzależnień,

- zapewnienie opieki nad dziećmi wymagającymi oddziaływania wychowawczego,
- pomoc w przewycięzaniu trudności szkolnych,
- zapewnienie integralnego rozwoju psychofizycznego,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny,
- zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym.

Zadanie to winno być realizowane przede wszystkim przez:

- wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach,
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo – wychowawczych,
- poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi,
- zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury gminy
- eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin,
- rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży,
- tworzenie infrastruktury instytucjonalno-organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno-wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie,
- tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy, deprivacji, wykolejenia i przestępczości młodego pokolenia.

4. Diagnoza sytuacji w gminie

4.1. Opis gminy Tarczyn

Tarczyn to gmina położona w centralnej Polsce, w południowej części województwa mazowieckiego, w powiecie piaseczyńskim. Gmina sąsiaduje z gminami powiatu: grodzkiego - Żabia Wola, pruszkowskiego – Nadarzyn, grójeckiego - Pniewy i Grójec oraz z gminami własnego powiatu - Lesznów, Piaseczno, Prażmów.

Powierzchnia ogólna gminy wynosi 114,15 km², z czego 74,7% stanowią użytki rolne a 16,6% lasy. Znaczną powierzchnię użytków rolnych (niemal 20%) stanowią sady, dlatego gmina klasyfikowana jest jako rolniczo – sadownicza. W związku z powyższym działalność gospodarcza na terenie gminy związana jest głównie z sadownictwem, w tym także przetwórstwem rolno – spożywczym.

Tarczyn jest gminą miejsko-wiejską, liczy 10 655 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2009r.), a w jej skład wchodzi miasto Tarczyn oraz 35 sołectw.

Liczba ludności Gminy Tarczyn:

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
Liczba ludności	9981	10159	10356	10655
Mężczyźni	4866	4695	5040	5185
Kobiety	5115	5208	5316	5470
Ludność miasta	3807	3839	3914	3903
Ludność wiejska	6174	6320	6442	6752

* wg GUS

Inne wskaźniki demograficzne na terenie gminy:

- przyrost naturalny: 23 osoby,
- ludność według ekonomicznych grup wieku: w wieku przedprodukcyjnym - 2148 osób (20,1%), w wieku produkcyjnym – 6855 osób (64,3%), w poprodukcyjnym – 1665 osób (15,6%),
- ludność poniżej 15 lat – 1740 osób, w tym 872 chłopców i 868 dziewczynek,
- saldo migracji: 1 osoba.

Sytuacja demograficzna w Gminie Tarczyn jest korzystna. Systematycznie rośnie liczba mieszkańców, zarówno na terenie miasta jak i wsi, co jest związane z atrakcyjnością gminy do osiedlania się (bezpośrednią bliskością Warszawy i dogodną komunikacją). Utrzymuje się dodatni wskaźnik salda migracji i dość wysoki wskaźnik przyrostu naturalnego. Ponad 64% ludności gminy to osoby w wieku produkcyjnym (ok. 20% osób w wieku przedprodukcyjnym i 15% w wieku poprodukcyjnym) – struktura wiekowa w gminie jest korzystna. Według szacunków należy przypuszczać, że liczba mieszkańców Gminy Tarczyn będzie rosła. Na terenie gminy jest dość bogata oferta terenów inwestycyjnych zarówno pod budownictwo mieszkaniowe czy inwestycje, ale nie wszystkie tereny są atrakcyjne pod względem dostępności do infrastruktury technicznej.

Miasto Tarczyn stanowi gminny wielofunkcyjny ośrodek administracyjno-usługowy. Znajdują się tu m.in.: Urząd Miejski, Urząd Stanu Cywilnego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, placówki oświatowe: Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i szkoła średnia oraz Urząd Pocztowy, oddziały banków.

W Tarczynie znajduje się Komisariat Policji oraz współpracująca z Policją Straż Miejska. Na terenie gminy działają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w: Tarczynie, Kotorydzu, Pracach Małych, Suchodole.

Na terenie Gminy Tarczyn funkcjonują placówki oświatowe: Przedszkole w Tarczynie, Publiczna Szkoła Podstawowa im. J. Stępowskiego w Tarczynie, Zespół Szkół Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Tarczynie, Zespół Szkół im. W. Górskiego w Pamiętce, Szkoła Podstawowa im. J. Chełmońskiego w Suchostrudze i Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Tarczynie.

Pomoc dla osób wymagających wsparcia prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarczynie.

4.2. Sytuacja społeczna w gminie

Zestawienie danych odnośnie sytuacji społecznej w gminie Tarczynie na podstawie danych GOPS w Tarczynie, Komisariatu Policji w Tarczynie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarczynie

Powody udzielania pomocy społecznej przez GOPS w roku 2009:

Powód pomocy	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym: na wsi	
Ubóstwo	103	77	268
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	8	8	8
Ochrona macierzyństwa	23	21	128
w tym: wielodzietność	16	14	104
Bezrobocie	52	38	139
Niepełnosprawność	29	21	48
Długotrwała choroba	26	20	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	29	22	120
w tym:			
rodziny niepełne	21	15	73
rodziny wielodzietne	12	7	72
Przemoc w rodzinie	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
Alkoholizm	4	2	9
Narkomania	2	0	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	3	18
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	0	1
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie Tarczyn w roku 2009:

Powód pomocy	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym: na wsi	
Rodziny ogółem	177	132	480
o liczbie osób:			
1	71	48	71
2	28	21	56
3	24	19	72
4	24	19	96
5	12	9	60
6 i więcej	18	16	125
Rodziny z dziećmi ogółem	91	72	371
o liczbie dzieci:			
1	29	23	70
2	24	19	85
3	18	13	81
4	12	9	70
5	1	1	7
6	6	6	48
7 i więcej	1	1	10
Rodziny niepełne ogółem	45	31	136
o liczbie dzieci:			
1	17	12	34
2	13	9	40
3	13	9	52
4 i więcej	2	1	10
Rodziny emerytów i rencistów	22	17	33
o liczbie osób:			
1	13	10	13
2	7	5	14
3	2	2	6
4 i więcej	0	0	0

GOPS realizuje swoje zadania ściśle współpracując z wieloma instytucjami, organizacjami itp.. Do głównych partnerów należą:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Inspektorat ZUS w Piasecznie i Grójcu,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Piasecznie,
- Szkoły i ośrodki szkolno-wychowawcze,
- Kuratorzy sądowi i społeczni,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Tarczynie,
- Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji w Tarczynie,
- Straż Miejska w Tarczynie,
- Monar-Markot „Dom Odzyskanych dla Życia” w Grzędach.

Dane Komisariatu Policji w Tarczynie

1. Przestępczość nieletnich:

- w 2008 r. ujawniono 10-ciu nieletnich sprawców czynów karalnych, którzy popełnili łącznie 7 czynów karalnych, skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Grójcu o wgląd w sytuację rodzinną.
- w 2009 r. ujawniono 10-ciu nieletnich sprawców czynów karalnych, którzy popełnili łącznie 16 czynów karalnych, skierowano 6 wniosków do Sądu Rejonowego w Grójcu o wgląd w sytuację rodzinną.

2. Interwencje domowe:

- w 2008 r. przeprowadzono łącznie 338 interwencji domowych, w tym:
 - 6 rodzin objęto procedurą „Niebieskiej Karty”(dotyczyły przemocy w rodzinie),
 - wszczęto 6 postępowań przygotowawczych z art. 207 kk dotyczącego znęcania się nad osobami najbliższymi
 - zatrzymano 14 osób do wytrzeźwienia,
- w 2009 r. przeprowadzono łącznie 134 interwencje domowe, w tym:
 - 11 rodzin objęto procedurą „Niebieskiej Karty”,
 - wszczęto 8 postępowań przygotowawczych z art. 207 kk,
 - zatrzymano 13 osób do wytrzeźwienia.

Interwencje Policji na terenie gminy Tarczyn w sprawie monitorowanie rodzin na jej terenie:

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ilość interwencji ogółem	806	1173	1172	1373	872	338	134
w tym: dotyczącej przemocy	27	15	46	19	15	6	11
Sprawcy przemocy po alkoholu	11	14	40	14	8	14	13

W Tarczynie działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej lub osób i rodzin dotkniętych innym problemem społecznym. Pomocą w tym zakresie mogą służyć również pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub pedagodzy i psychologowie zatrudnieni w szkołach na terenie gminy. Dzieci i młodzież mają również możliwość korzystania z telefonów zaufania, których numery są umieszczone w ogólnodostępnych miejscach w szkole.

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2009:

- wydała 36 postanowień, w których pozytywnie zaopiniowała lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych w palcówkach handlowych (w niektórych przypadkach były to lokale gastronomiczne) usytuowanych na terenie gminy Tarczyn,
- na podstawie informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Tarczynie, Kuratorów, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych organów i osób wystosowano zaproszenia na rozmowy profilaktyczne do 26 osób, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie o nadużywanie alkoholu,
- przeprowadzono rozmowy z osobami, które szukając pomocy dla swych bliskich borykających się z uzależnieniami zgłosiły się do Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarczynie. Zaproponowano pomoc psychologiczną, wsparcie w postaci udział w spotkaniach AL-Anon,

- przeprowadzono rozmowy profilaktyczne z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym, z których sporządzono notatki służbowe, zaproponowano udział w mitingach, spotkanie z psychologiem.

Podjęmowane działania

Dotychczas podejmowanie działania w zakresie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym przez jednostki organizacyjne i instytucje z terenu gminy Tarczyn:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarczynie współdziałała z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zorganizowaniu letniego wypoczynku połączonego z realizacją programu profilaktycznego z zakresu uzależnień dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
2. na podstawie list uczniów przekazanych przez dyrektorów szkół wytypowano 45 dzieci, które uczestniczyły w koloniach profilaktycznych w Międzywodziu (finansowana przez GKRPA),
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgłosiła gminę do udziału w trzech ogólnopolskich kampaniach i przeprowadziła związane z nimi akcje informacyjne oraz za pośrednictwem wychowawców szkolnych konkursy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży. Były to kampanie: „Zachowaj trzeźwy umysł”, kampania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne”, kampania Fundacji Dzieci Niczyje „Bite dzieci widzą świat inaczej”,
4. GKRPA sfinansowała realizację cyklu teatrzyków profilaktycznych dla dzieci ze szkół podstawowych na terenie gminy Tarczyn,
5. działalność Świetlic Opiekuńczo-wychowawczych w Tarczynie i Suchostrudze - poruszano zagadnienia związane z problemami dotyczącymi: praw dziecka, konstruktywnego rozwijania umiejętności wyrażania uczuć, nauki doprowadzania spraw do końca, przestrzegania ustalonych praw i zasad, bezpieczeństwa w miejscu nauki, zamieszkania i odpoczynku, przestrzegania zasad higieny osobistej, poczucia bezpieczeństwa. Duży nacisk kładziono na pomoc w nauce i odrabianiu lekcji, a także profilaktykę uzależnień i przemocy. Organizowano między innymi imprezy okolicznościowe: Wielkanoc, wieczór wigilijny,
6. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarczynie jest także realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Pieniądze wydano na profilaktykę i wynagrodzenie psychologa, który prowadzi konsultacje psychologiczne, psychoterapię, poradnictwo i informację w zakresie uzależnień. Wydatkowano kwotę 26 802 zł,
7. W gminie działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, w którym można uzyskać diagnozę problemu, poradnictwo i pomoc w rozwiązywaniu problemów. Punkt jest czynny 3 razy w tygodniu po 2 godziny. We wtorki odbywają się mitingi Anonimowych Alkoholików,
8. We współpracy ze stowarzyszeniem OPTA w ramach projektu „Od nowa” GOPS zorganizował cykl warsztatów dla przedstawicieli gminnych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. interwencję w sytuacjach kryzysowych oraz aspekty prawne i psychologiczne kompleksowej pomocy udzielanej w poszczególnych instytucjach. W warsztatach prowadzonych przez specjalistów z różnych dziedzin związanych z przeciwdziałaniem przemocy brali udział przedstawiciele GOPS-u, Straży

Miejskiej, Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dyrektorzy placówek oświatowych, pedagodzy szkolni oraz kuratorzy sądowi.

Podjęmowane – przez pracowników związanych z problemami rodzin w gminie Tarczyn – szkolenia:

- członkowie GKRPA we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarczynie przygotowali 70 godzinne szkolenie skierowane do nauczycieli i pedagogów zatrudnionych w szkołach na terenie gminy Tarczyn, przygotowujące do realizacji programu zajęć wychowawczo-profilaktycznych „Spójrz Inaczej” w klasach IV-VI szkoły podstawowej i w klasach gimnazjalnych,
- 2 członków Gminnej Komisji podnosząc swoje kwalifikacje wzięło udział w cyklu szkoleniowym Krakowskiej Akademii Profilaktyki,
- w roku 2008 dwóch funkcjonariuszy KP Tarczyn brało udział w szkoleniu organizowanym przez podmioty poza policyjne pod nazwą ”Przemoc w rodzinie – aspekty prawne, społeczne i psychologiczne”,
- w latach 2008-2009 trzech dzielnicowych oraz Kierownik Referatu Prewencji KP w Tarczynie brali udział w szkoleniu organizowanym przez Komendę Stołeczną Policji w zakresie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”.

Podsumowanie

Z diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Tarczyn wynika:

- z pomocy społecznej w gminie korzysta 177 rodzin tj. 480 osób (stanowi to 4,5% ogólnej liczby mieszkańców gminy);
- w zdecydowanej większości beneficjentami GOPS są rodziny z terenów wiejskich gminy,
- najwięcej świadczeń w GOPS w Tarczynie przyznawanych jest z powodu ubóstwa (korzysta z nich 268 osób). Kolejnymi powodami korzystania z pomocy społecznej są: bezrobocie, bezradność sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz długotrwała choroba bądź niepełnosprawność,
- znaczącym problemem jest nadużywanie alkoholu przez mieszkańców, choć niewiele osób korzysta z tego powodu z pomocy GOPS,
- pozytywny wpływ na funkcjonowanie sfery społecznej na terenie Gminy Tarczyn mają: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Tarczynie koła zainteresowań, sekcje i zespoły przy szkołach, uczniowskie i inne kluby sportowe.

4.3. Partnerzy systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Instytucje działające na terenie Gminy Tarczyn oraz partnerzy w regionie, którzy mogą należeć do systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną:

Instytucje z terenu gminy:

- Urząd Miejski
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Tarczynie
- Opieka medyczna: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarczynie
- Komisariat Policji w Tarczynie
- Straż Miejska w Tarczynie
- Oświata:
 - Przedszkole w Tarczynie
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. J. Stępowskiego w Tarczynie,
 - Zespół Szkół Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Tarczynie,
 - Zespół Szkół im. W. Górskiego w Pamiątce,
 - Szkoła Podstawowa im. J. Chelmońskiego w Suchostrudze,
 - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Tarczynie,
- Parafie Rzymsko-katolickie w: Tarczynie, Przypkach, Leśnej Polanie, Werdunie i Rembertowie.

Instytucje spoza gminy wspierające działania na jej terenie:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie,
- kuratorzy sądowi,
- fundacje i stowarzyszenia z regionu wspomagające działania pomocy społecznej.

Urząd Miejski

Obowiązek wprowadzenia systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną spoczywa na samorządach lokalnych. Urząd Miejski ma zadanie wspierania wszelkich zadań przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom w rodzinach oraz pomocy dla rodzin na terenie gminy oraz służyć pomocą organizacyjną, merytoryczną i finansową.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarczynie

Koordinator systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną wspierający wszystkie zapisane w nim działania na terenie gminy. Wszystkim zainteresowanym i potrzebującym służy pomocą organizacyjną, merytoryczną i finansową.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna:

- przeprowadza wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby,
- przygotowuje wszechstronny plan pomocy,
- monitoruje efekty podjętych działań,
- pomaga w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych,
- udziela szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazuje miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc,
- udziela informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy,

- w uzasadnionych przypadkach: udziela pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, udziela pomocy rzeczowej np. przekazanie odzieży, żywności, udziela zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie się,
- informuje o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym,
- wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia,
- w razie potrzeby zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania,
- może organizować i prowadzić np. punkty informacyjne, ośrodki pomocy, grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej, świetlice dla dzieci,
- współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma za zadanie prowadzenie działań przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym w gminie. GKRPA wspiera wszelkie działania, mające służyć rodzinie, a także wspiera np.: programy edukacyjne prowadzone w szkołach, organizuje ferie dla młodzieży szkolnej oraz finansuje wypoczynek letni dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych na obozach profilaktycznych. Wykorzystując swoje doświadczenia organizacyjne GKRPA może być pomocna w zwalczaniu zjawisk dysfunkcyjnych, ponieważ ma największą – obok GOPS – wiedzę z zakresu problemów rodzin z terenu gminy.

Opieka medyczna

Opieka medyczna w ośrodku zdrowia świadczy tzw. pierwszą pomoc dla osób chorych, uzależnionych doświadczających przemocy itp.. Opieka medyczna ma za zadanie reagować w chwili zauważenia najmniejszych nawet oznak dysfunkcji. Służba zdrowia powinna się włączać w programy prowadzone przez szkoły, GOPS czy GKRPA, a także współpracować na tej płaszczyźnie z Policją.

Do najważniejszych zadań opieki medycznej w chwili stwierdzenia przemocy należy:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy,
- umiejętne przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy,
- wystawienie zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach lub możliwości obdukcji,
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, GKRPA,
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomienie organów ścigania.

Główne zadania opieki medycznej w chwili stwierdzenia lub wiedzy o uzależnieniu:

- przeprowadzanie wstępnej diagnozy,
- udzielenie informacji i wsparcia osobom dotkniętym alkoholizmem lub narkomanią,
- kierowanie zdiagnozowanych osób do miejsc terapii

Policja

Głównym zadaniem Policji jest interwencja w chwili zaistnienia problemu w rodzinie. Policja ma możliwość wkroczenia do domu po zgłoszeniu problemu, przywołanie tymczasowego porządku lub doprowadzenia do sytuacji, aby konfliktowy problem został usunięty. Ma możliwość kierowania spraw do wyższych instytucji, udzielania pomocy merytorycznej, prawnej oraz monitorowania wcześniej zgłoszonych przypadków (zapobieganie recydywie).

Ponadto Policja ma obowiązek udzielania pomocy instytucjom społecznym w interwencjach domowych lub egzekwowaniu prawa.

Od kilku lat Policja monitoruje zjawisko przemocy w rodzinie wprowadzając procedurę „Niebieskich Kart” dla sprawców przemocy. Pomoc dla rodzin poszkodowanych (poszukiwanie optymalnego wariantu wsparcia dla rodziny, gdzie przemoc występuje) na zasadzie współpracy z placówkami oświatowym, służbą zdrowia, GOPS i GKRPA itp. w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem:

- interwencja,
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia,
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar oraz mienia,
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Oświata: pedagog szkolny, nauczyciele

Placówki oświatowe na terenie gminy prowadzą aktywną działalność edukacyjną w celu eliminowanie dysfunkcji w środowisku szkolnym, poprzez obserwację i działania wychowawcze poszczególnych uczniów. Nauczyciele mają obowiązek monitorowania uczniów, zwracania uwagi na ich zachowanie, problemy itp. podczas lekcji, pomoc im metodami wychowawczymi, autorytetem, zainteresowaniem lub kierowanie ich do pedagoga szkolnego czy poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Szkoły uczestniczą w programach profilaktycznych i szkoleniach organizowanych w gminie.

Parafie z terenu gminy

Wspieranie działań ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów życia codziennego, właściwe funkcjonowanie rodziny, podkreślanie konieczności dbałości i szacunku w stosunku do osób w rodzinie, wystrzegania się zachowań agresywnych, przemocy fizycznej i psychicznej.

Organizacje pozarządowe

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w Urzędzie Miejskim lub GOPS, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe w ramach swojej działalności oferują, m.in.:

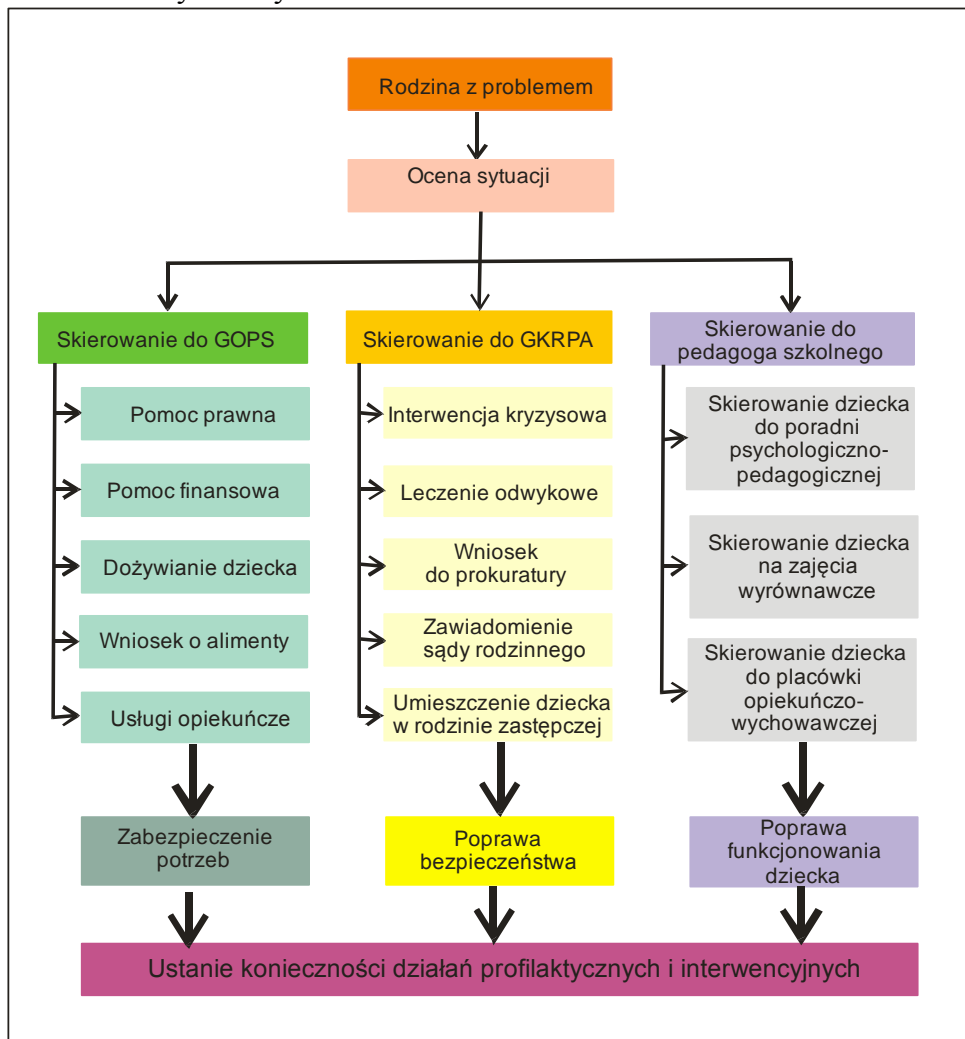
- pomoc psychologiczną, w grupie i kontakcie indywidualnym,
- pomoc prawną,
- pomoc socjalną
- grupy wsparcia,
- grupy samopomocowe,

- pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci,
- udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych,
- udział w pracach zespołów pomagających ofiarom przemocy np. przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- udział w interwencjach,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych,
- pomoc materialną,
- pomoc w poszukiwaniu wsparcia.

4.4. Współpraca służb i instytucji

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Tarczyn budowany jest w oparciu o założenie, że jest to proces zorganizowanych, skoordynowanych, kompletnych i ciągłych działań, realizowanych wspólnie przez współpracujące ściśle ze sobą instytucje pomocowe w gminie. System ma za zadanie rozpoznawanie, właściwą interpretację sytuacji, wskazanie obszarów wymagających interwencji i wdrożenie niezbędnych działań już we wczesnym stadium powstawania problemów.

Schemat mechanizmów Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na terenie Gminy Tarczyn:

Pracownicy GOPS w Tarczynie mają za zadanie monitorować środowiska rodzin w gminie oraz – w chwili zauważenia problemu – kierować do danej rodziny czy dziecka odpowiednie wsparcie.

System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Tarczyn funkcjonuje poprzez:

- przeprowadzenie oceny sytuacji problemowej w rodzinie,
- corocznie uchwalane Gminne programy profilaktyki, zawierające działania w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień oraz zasady ich finansowania,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- zapewnienie udzielenia pomocy potrzebującej rodzinie w postaci interwencji kryzysowej,
- zapewnienie bezpłatnej pomocy dzieciom z trudnościami szkolnymi w postaci udziału w zajęciach wyrównawczych (weryfikacja przeprowadzona przez wychowawcę szkolnego),
- zapewnienie pomocy rodzinom mającym problemy z wypełnianiem swoich funkcji, przez umieszczenie dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, wsparcia dziennego (na wniosek rodziców, wychowawcy klasy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej),
- zapewnienie dzieciom z rodzin o niskich dochodach pomocy w postaci dożywiania w szkole (kwalifikację przeprowadza Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na wniosek rodziców, wychowawcy lub z urzędu),
- zapewnieniu rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej pomocy finansowej w postaci zasiłków celowych i okresowych oraz pomocy rzeczowej (pomocy udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na zasadach ustawy o pomocy społecznej),
- zapewnieniu opieki dla rodzin i dzieci doświadczających przemocy,
- zapewnieniu pomocy prawnej osobom i rodzinom w uzyskaniu alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji,
- zapewnieniu osobom wymagającym pomocy w codziennych sprawach oraz w pielęgnacji usług opiekuńczych,
- zapewnieniu opieki prawnej oraz nadzoru kuratora nad nieletnimi, pozbawionymi opieki (interwencja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej),
- zapewnieniu opieki prawnej oraz nadzoru kuratora w przypadkach, gdy osoba ma trudności z rozpoznaniem swojej sytuacji oraz w zaspokajaniu swoich potrzeb (interwencja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej).

5. Cele strategiczne, operacyjne oraz zadania dla gminy

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tarczyn misję zdefiniowano w następujący sposób: *Gmina Tarczyn prowadzi politykę społeczną zmierzającą do poprawy standardu życia: dostępności do infrastruktury, zmniejszeniu występowania niekorzystnych zjawisk społecznych, poprawie bezpieczeństwa, aktywizacji mieszkańców. Działania te oparte są na zasadach zrównoważonego rozwoju gminy.*

Wyznaczono następujące cele strategiczne i operacyjne:

Poprawa standardu życia w gminie

1. *Dostępność infrastruktury społecznej*
2. *Stworzenie warunków dla odpowiedniego rozwoju dzieci i młodzieży*
3. *Poprawa stanu bezpieczeństwa*
4. *Organizacja czasu wolnego mieszkańców*
5. *Aktywizacja i integracja społeczeństwa*

Doskonalenie działań w zakresie polityki społecznej

1. *Kompleksowa pomoc w rozwiązywaniu problemów mieszkańców*
2. *Zapobieganie występowaniu zjawisk patologicznych*
3. *Przeciwdziałanie uzależnieniom i profesjonalna pomoc terapeutyczna*
4. *Współpraca regionalna na polu społecznym*

„SRPS” zakłada w 2 celu strategicznym: „Doskonalenie działań w zakresie polityki społecznej” zakłada „Zapobieganie występowaniu zjawisk patologicznych” na terenie gminy. W ten cel wpisują się działania z zakresu Systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Celem Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest:

Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny w zakresie zaspokajania indywidualnych potrzeb jej członków, ochrony jej praw i podmiotowości, w systemowych działaniach zapewniających niwelowanie różnic, bezpieczeństwo socjalne i poprawę jakości życia.

System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Tarczyn opiera się na pięciu bezpośrednich zagadnieniach. Są nimi:

1. Funkcjonowanie rodziny
2. Wychowanie
3. Zapewnić edukacji i organizacja czasu wolnego
4. Zdrowie rodziny
5. Bezpieczeństwo rodziny – zapobieganie patologiom

Zagadnienie: Funkcjonowanie rodziny

1. Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny

Zadania:

- Monitorowanie środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi,
- Inicjowanie programów służących rozwojowi dziecka i rodziny, wzmocnieniu czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego,
- Praca socjalna z rodzinami, u których wystąpiły symptomy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- Rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań,
- Rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych,
- Konsolidacja podmiotów działających w społeczności lokalnej na rzecz rozwoju i funkcjonowania rodziny.

2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

Zadania:

- Organizowanie w placówkach oświatowych zajęć informacyjno-warsztatowych dla rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży,
- Włączenie rodziców w proces dydaktyczno-wychowawczy dzieci,
- Rozwijanie form opieki krótkoterminowej,
- Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie,
- Budowanie systemu wsparcia dla rodzin i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą,
- Budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży.

3. Poprawa standardu i jakości życia rodzin

Zadania:

- Diagnoza i monitoring warunków i jakości życia rodziny
- Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych,
- Rozbudowa zintegrowanego systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z członkami długotrwale bezrobotnymi),
- Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi,
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.

Zagadnienie: Wychowanie

1. Wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania

Zadania:

- Kontynuowanie, wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży,
- Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego,
- Inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach prewencji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

2. Kompensacja deficytów wychowawczych

Zadania:

- Oferowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem
- Tworzenie grup wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych,
- Wspieranie placówki wsparcia dziennego,
- Wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi.

3. Ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem

Zadania:

- Wprowadzenie do programów dydaktycznych zajęć profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień,

Zagadnienie: Zapewnienie edukacji i odpoczynku

1. Wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej

Zadania:

- Wspieranie zajęć ponadprogramowych z różnych dziedzin życia,
- Wypracowanie procedury wyróżniania, nagradzania i umożliwiania rozwoju młodzieży uzdolnionej.

2. Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo-rekreacyjnych.

Zadania:

- Współpraca z klubami sportowymi,
- Rozwijanie bazy sportowo – rekreacyjnej służącej aktywności ruchowej i promocji sportowego stylu życia,
- Wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- Wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej turystycznej,
- Wspieranie stałych zajęć rekreacyjnych i sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- Wykorzystanie gminnej bazy sportowej na cele rekreacyjne i aktywność ruchową dzieci i młodzieży.

3. Promocja form spędzania czasu wolnego

Zadania:

- Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego,
- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

Zagadnienie: Zdrowie członków rodziny

1. Kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego

Zadania:

- Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności dzieci i młodzieży,
- Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne itp.),
- Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole – wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia,
- Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi, itp.,

2. Uzupełnienie opieki zdrowotnej nad dzieckiem niepełnosprawnym lub rodziną, w której znajduje się osoba niepełnosprawna

Zadania:

- Pomoc dla osób niepełnosprawnych w organizacji ich dziennego pobytu w placówkach poza terenem gminy,
- Wspieranie programów rehabilitacyjnych przygotowujących młodzież niepełnosprawną do samodzielnego i niezależnego życia,
- Prowadzenie szkoleń dla rodziców na temat opieki, pielęgnacji i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,

- Wspieranie rodzin z dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi,
- Wspieranie grup samopomocowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi,
- Wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, umożliwiających przystosowanie dzieci zdrowych do codziennego funkcjonowania z niepełnosprawnością rówieśnika.

Zagadnienie: Bezpieczeństwo rodziny - ochrona przed patologiami

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i społecznej pewności siebie dzieci i młodzieży.

Zadania:

- Wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i dorosłych upowszechniających wiedzę o prawach dziecka i rodziny, edukacja rodziców w przeciwdziałaniu przemocy oraz bezradności opiekuńczo – wychowawczej wobec dzieci,
- Wspieranie programów uświadamiających zagrożenia współczesności oraz sposoby prewencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną,
- Promocja programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych wspólnie z Policją.

2. Profilaktyka i zmniejszenie rozmiarów uzależnień

Zadania:

- Realizacja Gminnego Programu Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Zapobiegania Narkomanii
- Promocja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki),
- Cykliczne szkolenia dla nauczycieli związane z uzależnieniami młodzieży,
- Prowadzenie punktu konsultacyjnego
- Kontrola zakazu sprzedaży papierosów, alkoholu dla dzieci i młodzieży na terenie gminy,
- Ochrona dzieci przed uzależnieniami w rodzinie,
- Współpraca z AA, Al.-anon, Szkołami, Policją, Zespołem Opieki Zdrowotnej, pracownikami Domu Kultury, Pomocy Społecznej, pedagogami szkolnymi, sołtysami, przedstawicielami środowisk zainteresowanych tworzeniem ruchu trzeźwości oraz organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi, świetlicami, klubami młodzieżowymi.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zadania:

- Diagnoza skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci i młodzieży,
- Rozbudowa systemu interwencji kryzysowej w rodzinach, gdzie wystąpiła przemoc domowa,

- Rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym.
- Promocja działalności procedury NIEBIESKA LINIA oraz uruchomienie telefonu zaufania.

6. Profilaktyka przestępczości dziecięcej i młodzieżowej

Zadania:

- Szkolenie nauczycieli, wychowawców w kwestiach związanych z wczesnym rozpoznaniem dewiacji i patologii wśród młodzieży oraz sposobami zapobiegania i pomocy,
- Tworzenie programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania dewiacjom i patologii wśród młodzieży i dzieci.

6. Finansowanie działań

Zadania „Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną” są i będą realizowane i wdrażane etapowo, zgodnie z rocznymi harmonogramami i środkami finansowymi zabezpieczonymi corocznie w budżetach poszczególnych instytucji – partnerów. Środki finansowe pochodzą z: budżetu samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych, budżetów instytucji partnerskich, budżetu państwa oraz państwowych funduszy i programów celowych.

Zadania ujęte w Systemie mogą być finansowane z funduszy strukturalnych i programów wspólnotowych Unii Europejskiej, w oparciu o projekty zgłaszane do konkursów ogłaszanych i dofinansowywanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Ponadto na realizację zadań i programów ujętych w Systemie, jednostka GOPS – jako Koordynator – lub inne jednostki zaangażowane w jego realizację, mogą starać się uzyskać środki finansowe z organizacji pozarządowych. Z drugiej strony to organizacje pozarządowe mogą starać się o wypełnienie zadań Systemu przystępując do konkursów ogłaszanych przez jednostki samorządowe każdego szczebla w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

7. Zakładane rezultaty realizacji Systemu

Przyjęcie rozwiązań systemowych w zakresie profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną zakłada następujące rezultaty:

1. Zahamowanie wzrostu liczby rodzin dysfunkcyjnych w gminie
2. Poprawa jakości życia rodzin, wyrównanie różnic w poziomie życia
3. Efektywniejsze programowanie pomocy dostosowanej do indywidualnych potrzeb dziecka
4. Pogłębienie wiedzy i zwiększenie wrażliwości społecznej na problemy dziecka i rodzin
5. Konsolidacja instytucji w gminie realizujących zadania systemowej opieki.

8. Wdrożenie, monitoring i ocena realizacji Systemu

„Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Tarczyn” stanowi integralną część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tarczyn”. Powinien być zatem wdrażany łącznie ze Strategią.

System i jego poszczególne elementy podlegają stałemu, bieżącemu monitoringowi. Takie rozwiązanie pozwala szybko poprawić i udoskonalić wstępne założenia, które w praktyce mogły okazać się mało efektywne. Ewaluacja dokonywana jest raz w roku, na podstawie analizy sprawozdawczości i mierzenia ustalonych wskaźników.

Ocena realizacji Systemu będzie prowadzona m.in. przez porównanie wskaźników charakteryzujących stan przed i po realizacji zadania.

Miernikiem rezultatów będą między innymi:

- liczba wszystkich rodzin potrzebujących pomocy w stosunku do liczby rodzin, której pomoc została udzielona,
- liczba rodzin dotkniętych bezrobociem w stosunku do liczby rodzin, które korzystały z pomocy w formie szkoleń przygotowujących do poszukiwania pracy, zatrudnionych w formach zatrudnienia wspieranego,
- liczba dzieci dożywianych w placówkach oświatowych,
- liczba zanotowanych zdarzeń dysfunkcyjnych w rodzinach, zwłaszcza liczba odnotowanych przez Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz inne instytucje działające na terenie gminy (np. ośrodki zdrowia, szkoły) przypadków zaistnienia przemocy w rodzinie,
- liczba dzieci objętych indywidualną opieką pedagoga szkolnego, zajęciami pozalekcyjnymi, zajęciami w placówkach dziennego pobytu,
- liczba dzieci, które korzystają z zajęć pozaszkolnych,
- liczba dzieci, które wyjechały na zorganizowany finansowany przez gminę wypoczynek wakacyjny,
- liczba interwencji kryzysowych związanych z przemocą, alkoholizmem itp.
- liczba prowadzonych programów profilaktycznych przez szkoły oraz inne instytucje społeczne.

„Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Tarczyn” zostanie przyjęty w formie uchwały Rady Miejskiej w Tarczynie.

Proponowany system monitoringu zakłada:

- składanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarczynie corocznych sprawozdań z realizacji Systemu łącznie ze sprawozdaniami z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tarczyn” (na podstawie danych statystycznych i innych informacji będących w posiadaniu: GOPS, GKRPA, Policji, instytucji i organizacji oraz grup środowiskowych),
- przeprowadzanie aktualizacji „Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Tarczyn”, co 4 lata, podobnie jak „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tarczyn”.